

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**Матеріали XX Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю в онлайн-режимі за
допомогою платформи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 18–19 травня 2023 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2023

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої медичної (фармацевтичної) освіти в Україні : матеріали XX Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою платформи Microsoft Teams (Тернопіль, 18–19 трав. 2023 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2023. – 254 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

© ТНМУ, «Укрмедкнига», 2023

РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Михайловська Н.С., Лісова О.О., Коновалова М.О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Вступ. Сьогоднішня Україна – це декілька років пандемії COVID-19 та рік воєнного стану, що змусило усі медичні заклади вищої освіти перевести освітній процес у дистанційний або гібридний (змішаний) режим [1]. Тому не втрачає своєї актуальності якісне формування лікарських компетенцій у студентів-медиків, в якому важливе місце посідає симуляційне навчання, що має мету створити умови для розвитку у студентів-медиків широкого спектру компетенцій і міцно закріплених практичних навичок без ризику заподіяння шкоди пацієнту [2, 3, 4].

Основна частина. Сучасні тенденції медичної освіти в Україні пропонують використання симуляційної техніки, що дозволяє досягти максимально якісної імітації різноманітних клінічних сценаріїв, а також відпрацювання практичних навичок. Навчання на базі моделювання клінічних ситуацій з використанням стандартизованого пацієнта сприяє розширенню теоретичних знань та покращенню практичної підготовки майбутніх лікарів і тому симуляційне навчання є важливим інструментом сучасної медичної освіти [5, 6].

Перевагами симуляційного навчання в складних умовах сьогодні є: зниження рівня стресу у студента (слухача) під час перших самостійних маніпуляцій; велика кількість повторів при відпрацюванні практичних навичок на манекенах, доведення їх до автоматизму; відпрацювання дій при станах, що загрожують життю пацієнту; розвиток як індивідуальних умінь і навичок, так і командної взаємодії; об'єктивна оцінка досягнутого рівня майстерності; розвиток клінічного мислення, заснованого на принципах доказовості [3, 5, 6].

Симуляційне навчання дозволяє без залучення в навчальний процес пацієнтів попередньо засвоїти практичні діагностичні та лікувальні маніпуляції, без стресу та з меншою кількістю помилок, що в подальшому забезпечує більш ефективне навчання в клініці та спри-

яє отриманню досвіду, який перевтілиться на впевненість при виборі алгоритму дії в певній клінічній ситуації. При цьому придбання і закріплення складних моторних навичок відбувається у вигляді трьох послідовних стадій: когнітивної, асоціативної і автономної [4, 6].

Безперечною перевагою симуляційного навчання в умовах сьогодення є можливість вивчення студентами широкого спектру клінічних ситуацій. Також за допомогою симуляційних технологій можна змодельовати ситуацію, де постраждали потребуватимуть невідкладної допомоги [5, 6].

Надзвичайно важливою частиною симуляційного навчання є дебрифінг, під час якого викладачі разом із студентами аналізують свої дії, акцентують увагу на помилках, звертають увагу не тільки на техніку виконання, а й формування навичок soft skills (або соціальних навичок) – комунікацію і взаємодію у команді, лідерство, процес прийняття рішень, критичне мислення, відповідальність, самоорганізованість, розподіл завдань тощо [3, 4].

Об'єктивна оцінка за допомогою симуляційних методик дає викладачам також широкі можливості для проведення іспитів під час атестації. Крім того, симуляційне навчання з використанням комп'ютеризованих сценаріїв клінічних випадків може бути ефективним для проведення майстер-класів, тренінгів в процесі післядипломної освіти [4].

У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті (ЗДМФУ) за підтримки ректорату широко використовуються усі можливості симуляційного навчання завдяки наявності кафедральних навчально-тренувальних класів, де проводяться навчання студентів згідно з робочими програмами, а також сучасного високотехнологічного тренінгового центру (керівник – Романова К.Б.), який має в своїй структурі кілька підрозділів, що нагадують відділення лікарні. В ЗДМФУ реалізуються різні форми симуляційного навчання зі студентами, інтернами, лікарями, проводиться безперервне навчання медичних працівників, навчання волонтерів і немедичних працівників навичкам надання першої допомоги тощо [3, 4].

Висновки. Симуляційне навчання сприяє покращенню засвоєння теоретичного матеріалу та збільшенню мотивації студентів до навчання, дозволяє вирішити проблему якісного оволодіння прак-

тичними навичками та командної роботи при наданні медичної допомоги. Особливо важливе значення симуляційне навчання має в сучасних умовах обмеження доступу студентів до пацієнтів через протиепідемічні заходи, пов'язані з поширенням COVID-19, а також запровадженням воєнного стану.

Література.

1. Жукова Т. О., Васько Л. М., Почерняєва В. Ф., Марченко В. Ю., Удальцова-Гродзинська К. О. Симуляційні тренінги, як базова платформа сучасної освіти. Вістник проблем біології і медицини. 2020. №4 (158). С.222-224.
2. Колесник Ю. М., Авраменко М. О., Моргунцова С. А., Рижов О. А. Кроки трансформації освітнього процесу до дистанційної форми навчання у ЗДМУ. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020 : матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (м. Запоріжжя, 19-20 листопада 2020 р.) – Запоріжжя, 2020. С. 3-5.
3. Михайловська Н.С., Стецюк І.О. Зміни педагогічних аспектів при впровадженні інформаційних технологій на клінічних кафедрах медичних вузів. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020: тези за матеріалами науково-методичної відеоконференції (м. Запоріжжя, 19-20 листопада 2020 р.) – Запоріжжя, 2020. С. 115-116.
4. Кисельов С. М., Назаренко О. В., Романова К. Б. Роль симуляційного центру в умовах змішаного навчання студентів у медичному виші. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020: матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (м. Запоріжжя, 19-20 листопада 2020 р.) – Запоріжжя, 2020. С. 15-16.
5. Carlin, E., Dubash, R., Ho, J., & Bertenshaw, C. Simulation in emergency medicine. *Emergency medicine Australasia* : ЕМА. 2021. №33(2). P. 357–361.
6. Козловська І.М., Колотило О.Б., Кулачек Я.В., Русак О.Б., Марусик У.І., Смандич В.С. Переваги симуляційного навчання у відпрацюванні практичних навичок і маніпуляцій майбутніх лікарів. *Буковинський медичний вісник*. 2022. Т. 26, № 2 (102). С. 81-85.

МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ІМЕНІ АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО.....	106
<i>Маруцак М.І., Кліщ І.М., Мазур Л.П., Криницька І.Я.</i> ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ НА ТРЕТЬОМУ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО»: РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТІВ.....	108
<i>Микуляк В.Р., Левчик О.І., Жегестовська Д.В., Зелененька Л.І., Лазарчук Т.Б., Коцюба О.І.</i> СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПІЇ І СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	110
<i>Мисула І.Р., Бакалюк Т.Г., Голяченко А.О., Камишина І.І., Завіднюк Ю.В., Макарчук Н.Р., Стельмах Г.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	112
<i>Мисула І.Р., Бакалюк Т.Г., Завіднюк Ю.В., Голяченко А.О., Камишина І.І., Макарчук Н.Р., Стельмах Г.О.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ І БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ. ЕРГОТЕРАПІЯ» НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	116
<i>Мисула І.Р., Бакалюк Т.Г., Голяченко А.О., Камишина І.І., Завіднюк Ю.В., Макарчук Н.Р., Стельмах Г.О.</i> ПРО РОЗВИТОК БАКАЛАВРСЬКОЇ ОПП «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»	117
<i>Михайловська Н.С., Лісова О.О., Коновалова М.О.</i> РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	120
<i>Мізь А.В., Пришляк А.М., Ремінецький Б.Я., Гданський С.М., Ільків О.П.</i> НОВІТНІ МЕТОДИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ У ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	123
<i>Назаренко О.В., Лашкул Д.А.</i> ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ	125
<i>Небесна З.М., Потіха Н.Я., Огінська Н.В., Гетманюк І.Б., Крамар С.Б.</i> ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «БІОЛОГІЯ» В ТНМУ ІМ. І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ: ЗАПОЧАТКУВАННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ.....	127